

32009L0014

13.3.2009.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 68/3

DIREKTIVA 2009/14/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 11. ožujka 2009.****o izmjeni Direktive 94/19/EZ o sustavima osiguranja depozita u odnosu na razine pokrića i odgode isplate****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 47. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora ⁽²⁾,

budući da:

(1) Vijeće se 7. listopada 2008. složilo da je prioritet ponovna uspostava povjerenja i ispravnog funkcioniranja financijskog sektora. Odlučilo je poduzeti sve potrebne mjere za zaštitu depozita individualnih štediša i pozdravilo namjeru Komisije da hitno iznese odgovarajući prijedlog za promicanje konvergencije sustava osiguranja depozita.

(2) Direktivom 94/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ već je predviđeno osnovno pokriće deponenata. Međutim, stalna financijska previranja zahtijevaju poboljšanje tog pokrića.

(3) Trenutna minimalna razina pokrića predviđena Direktivom 94/19/EZ iznosi 20 000 EUR uz mogućnost država članica da odrede više pokriće. Međutim, to se

nije pokazalo primjerenim za velik broj depozita u Zajednici. Kako bi se očuvalo povjerenje deponenata i postigla veća stabilnost na financijskim tržištima, minimalnu razinu pokrića stoga treba povećati na 50 000 EUR. Do 31. prosinca 2010. pokriće za ukupne depozite svakog deponenta treba iznositi 100 000 EUR, osim ako Komisija u svojoj procjeni učinka koju podnosi Europskom parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 2009. zaključi da takvo povećanje i usklađenje nisu primjereni i financijski održivi za sve države članice radi osiguranja zaštite potrošača i financijske stabilnosti u Zajednici i izbjegavanja narušavanja tržišnog natjecanja između država članica. U slučaju da procjena učinka pokaže da su takvo povećanje i usklađivanje neprimjereni, Komisija treba podnijeti odgovarajuće prijedloge Europskom parlamentu i Vijeću.

(4) Ista razina pokrića treba se primjenjivati na sve deponente bez obzira je li valuta određene države članice euro ili ne. Države članice izvan euro područja trebaju imati mogućnosti zaokruživanja iznosa koji proizlaze iz konverzije bez dovođenja u pitanje jednake zaštite deponenata.

(5) Izvješće koje Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću treba analizirati sva povezana pitanja poput prijebnja i protupotraživanja, utvrđivanja doprinosa za sustav, opsega proizvoda i deponenata obuhvaćenih sustavom pokrića, učinkovitosti prekogranične suradnje između sustava osiguranja depozita i veza između sustava osiguranja depozita i alternativnih načina za isplatu deponenata, poput mehanizama za isplatu u izvanrednim situacijama. Za potrebe tog izvješća, države članice prikupljaju relevantne podatke i na zahtjev ih dostavljaju Komisiji.

(6) Pojedine su države članice uspostavile sustave za osiguranje depozita na temelju Direktive 94/19/EZ koji pružaju puno pokriće za određene vrste dugoročnih depozita, poput potraživanja za mirovine. Potrebno je poštovati prava i očekivanja deponenata u takvim sustavima.

⁽¹⁾ SL C 314, 9.12.2008., str. 1.

⁽²⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 18. prosinca 2008. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluke Vijeća od 26. veljače 2009. i 5. ožujka 2009.

⁽³⁾ SL L 135, 31.5.1994., str. 5.

- (7) Pojedine države članice uspostavile su ili planiraju uspostaviti sustave osiguranja depozita na temelju Direktive 94/19/EZ koji pružaju puno pokriće za pojedina privremeno povećana salda na računima. Komisija treba procijeniti, do 31. prosinca 2009., treba li održavati ili uvesti puno pokriće za pojedina privremeno povećana salda na računima.
- (8) Ova Direktiva ne smije utjecati na funkcioniranje sustava koji štite samu kreditnu instituciju i, posebno, osiguravaju njezinu likvidnost i solventnost, čime se jamči zaštita deponenata koja je barem jednaka onoj koju pruža sustav osiguranja depozita, i dobrovoljne sustave kompenzacije deponenata koji država članica nije uvela ili nije službeno priznala.
- (9) Države članice trebaju poticati sustave osiguranja depozita na razmatranje sklapanja sporazuma ili poboljšanja postojećih sporazuma o njihovim odnosnim obvezama.
- (10) Trenutno predviđena odgoda isplate od tri mjeseca koja može biti produljena na devet mjeseci protivna je potrebi očuvanja povjerenja deponenata i ne ispunjava njihove potrebe. Odgodu isplate stoga treba smanjiti na razdoblje od 20 radnih dana. To razdoblje treba produljiti samo u izvanrednim okolnostima i nakon odobrenja nadležnih tijela. Dvije godine nakon stupanja na snagu ove Direktive Komisija treba podnijeti Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o učinkovitosti i odgodama postupaka isplate kojim se procjenjuje primjerenost daljnjeg smanjenja odgode na 10 radnih dana.
- (11) Nadalje, u slučajevima kada je isplata potaknuta odlukom nadležnih tijela, trenutni predviđeni rok za donošenje odluke od 21 dan treba smanjiti na pet radnih dana kako bi se spriječilo kočenje brze isplate. Nadležna tijela trebaju se, međutim, prvo uvjeriti da kreditna institucija nije uspjela izvršiti isplatu dospjelih depozita. Ta procjena podliježe pravosudnim ili administrativnim postupcima država članica.
- (12) Depoziti se mogu smatrati nedostupnima nakon što se mjere rane intervencije ili reorganizacije pokažu neuspjelim. To ne treba sprečavati nadležna tijela da ustraju u daljnjem restrukturiranju za vrijeme odgode isplate.
- (13) Države članice trebaju nastojati osiguravati kontinuitet bankovnih usluga i pristupa banaka likvidnosti, posebno u razdobljima financijskih previranja. U tom smislu države članice se potiče da što prije uspostave mehanizme kojima se osigurava izvršenje isplate odgovarajućih iznosa u izvanrednim situacijama na zahtjev pogođenog deponenta, u maksimalnom roku od tri dana od takvog zahtjeva. Budući da će smanjenje trenutne odgode isplate od tri mjeseca imati pozitivan utjecaj na povjerenje deponenata i ispravno funkcioniranje financijskih tržišta, države članice i njihovi sustavi osiguranja depozita trebaju osigurati što je moguće kraću odgodu isplate.
- (14) Direktivom 94/19/EZ predviđena je mogućnost da države članice ograniče pokriće određenim postotkom. Pokazalo se da ta praksa narušava povjerenje deponenata te je stoga treba ukinuti.
- (15) Mjere potrebne za provedbu Direktive 94/19/EZ treba donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti Komisije. ⁽¹⁾
- (16) Komisija bi posebno trebala imati ovlasti za usklađivanje razine pokrića u skladu s inflacijom u Europskoj uniji na temelju promjena u harmoniziranom indeksu potrošačkih cijena koji objavljuje Komisija. Budući da je ta mjera općeg opsega i svrha joj je izmjena sporednih elemenata Direktive 94/19/EZ, ona se mora donijeti u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom predviđenim člankom 5.a Odluke 1999/468/EZ.
- (17) Budući da ciljeve ove Direktive, odnosno usklađenje razina pokrića i odgoda isplate zbog velikog broja različitih pravila na snazi u pravnim sustavima pojedinih država članica, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ih se može na bolji način ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti kako je utvrđeno u tom članku, ova Direktiva ne prelazi okvire potrebne kako bi se ostvarili navedeni ciljevi.
- (18) Direktivu 94/19/EZ je stoga potrebno na odgovarajući način izmijeniti.

⁽¹⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

(19) U skladu s točkom 34. Međuinstitucionalnog sporazuma o boljem zakonodavstvu ⁽¹⁾, države članice se potiču na sastavljanje, za sebe i u interesu Zajednice, vlastitih tablica kojima se ilustrira, što je bolje moguće, korelacija između ove Direktive i mjera za prenošenje i njihovu javnu objavu,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 94/19/EZ

Direktiva 94/19/EZ mijenja se kako slijedi:

1. U članku 1. stavku 3. točki (i), drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela donose tu ocjenu što je prije moguće, a u svakom slučaju najkasnije pet radnih dana nakon što se uvjere da kreditna institucija nije isplatila dospjele i naplative depozite; ili”;

2. Članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. U slučajevima iz stavaka od 1. do 4., države članice osiguravaju međusobnu suradnju sustava osiguranja depozita.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„6. Komisija preispituje djelovanje ovog članka najmanje jednom svake dvije godine te, prema potrebi, predlaže njegove izmjene.”;

3. Članak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U slučaju nedostupnosti depozita, države članice osiguravaju pokriće u minimalnom iznosu od 50 000 EUR za ukupne depozite svakog pojedinačnog deponenta.

1.a U slučaju nedostupnosti depozita, države članice do 31. prosinca 2010. osiguravaju određivanje pokrića za ukupne depozite svakog pojedinačnog deponenta u iznosu od 100 000 EUR.

Ako Komisija u svom izvješću iz članka 12. zaključi da takvo povećanje i usklađenje nisu primjereni ni financijski održivi za sve države članice radi osiguranja zaštite potrošača i financijske stabilnosti u Zajednici i izbjegavanja prekograničnih poremećaja između država članica, ona podnosi Europskom parlamentu i Vijeću prijedlog za izmjenu i prvog podstavka.

1.b Države članice izvan euro područja koje obavljaju konverziju iznosa izraženih u eurima iz stavaka 1. i 1.a u njihove nacionalne valute, osiguravaju da su iznosi u nacionalnim valutama stvarno isplaćeni deponentima jednaki onima propisanim ovom Direktivom.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Stavak 1.a ne isključuje zadržavanje odredbi koje su prije 1. siječnja 2008. nudile puno pokriće za pojedine vrste depozita, posebno u slučaju određenih socijalnih čimbenika.”;

(c) briše se stavak 4.;

(d) dodaje se sljedeći stavak:

„7. Komisija može uskladiti iznose iz stavaka 1. i 1.a u skladu s inflacijom u Europskoj uniji na temelju promjena u harmoniziranom indeksu potrošačkih cijena kojeg objavljuje Komisija.

Ta mjera, kojoj je svrha donošenje izmjena sporednih elemenata ove Direktive, donosi se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 7.a stavka 2.”;

⁽¹⁾ SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

4. Dodaje se sljedeći članak:

„Članak 7.a

1. Komisiji pomaže Europski odbor za bankarstvo osnovan Odlukom Komisije 2004/10/EZ (*).

2. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5.a stavci od 1. do 4. i članak 7. Odluke Komisije 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti Komisije (**), uzimajući u obzir njezin članak 8.

(*) SL L 3, 7.1.2004., str. 36.

(**) SL L 184, 17.7.1999., str. 23.”;

5. U članku 9. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da kreditne institucije aktualnim i potencijalnim deponentima stave na raspolaganje informacije potrebne za identifikaciju sustava osiguranja depozita kojih su kreditna institucija i njezine podružnice članovi unutar Zajednice ili eventualnih alternativnih aranžmana predviđenih u članku 3. stavku 1. drugom podstavku ili članku 3. stavku 4. Deponente treba informirati o odredbama sustava osiguranja depozita ili eventualnih važećih alternativnih mehanizama, uključujući iznos i opseg pokrića koje pruža sustav osiguranja depozita. Kad za depozit ne jamči sustav osiguranja depozita u skladu s člankom 7. stavkom 2., kreditna institucija o tome na odgovarajući način informira deponenta. Sve informacije moraju biti dostupne u lako razumljivom obliku.

Informacije o uvjetima za nadoknadu i formalnostima koje treba izvršiti za dobivanje nadoknade daju se na zahtjev.”;

6. Članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Sustavi osiguranja depozita trebaju biti u poziciji izvršiti isplatu propisno provjerenih potraživanja deponenta vezano uz nedostupne depozite u roku 20 radnih dana od donošenja ocjene od strane nadležnih tijela iz

članka 1. stavka 3. točke i. ili kad pravosudna tijela donesu presudu iz članka 1. stavka 3. točke ii. Navedeno vremensko ograničenje uključuje prikupljanje i prijenos točnih podataka o deponentima i depozitima koji su potrebni za provjeru potraživanja.

U vrlo iznimnim okolnostima sustav osiguranja depozita može podnijeti zahtjev nadležnim tijelima za produljenje tog roka. Takvo produljenje ne može iznositi više od 10 radnih dana.

Do 16. ožujka 2011., Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o učinkovitosti i odgodama postupaka isplate procjenjujući mogućnost provedbe smanjenja odgode iz prvog podstavka na 10 radnih dana.

Države članice osiguravaju da sustavi osiguranja depozita obavljaju redovita testiranja svojih sustava i da, prema potrebi, budu obaviještene u slučaju da nadležna tijela otkriju probleme u kreditnoj instituciji koji bi mogli dovesti do intervencije sustava osiguranja depozita.”;

(b) briše se stavak 2.;

7. Članak 12. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 12.

1. Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 2009. izvješće o:

(a) usklađenju mehanizama financiranja sustava osiguranja depozita navodeći, posebno, učinke odsustva usklađenja u slučaju prekogranične krize, u pogledu dostupnosti isplate nadoknade depozita i poštenog tržišnog natjecanja te koristi i troškove takvog usklađenja;

(b) primjerenosti i modalitetima pružanja punog pokrića za pojedina privremeno povećana salda na računima;

(c) mogućim modelima za uvođenje doprinosa koji se temelje na riziku;

(d) koristima i troškovima mogućeg uvođenja sustava Zajednice za osiguranje depozita;

- (e) učinku nepodudarnosti različitih zakonodavstava u pogledu prijetoja, kada se potraživanja deponenta prebijaju s njegovim dugovanjima, o učinkovitosti sustava i o mogućim poremećajima, uzimajući u obzir prekogranične likvidacije;
- (f) usklađenju opsega proizvoda i deponenata obuhvaćenih pokrićem, uključujući specifične potrebe malih i srednjih poduzeća i lokalnih vlasti;
- (g) vezi između sustava osiguranja depozita i alternativnih načina za isplatu deponenata, poput mehanizama za isplatu u izvanrednim situacijama.

Prema potrebi, Komisija daje odgovarajuće prijedloge za izmjene ove Direktive.

2. Države članice obavješćuju Komisiju i Europski odbor za bankarstvo u slučaju da planiraju promijeniti opseg ili razinu pokrića za depozite i o svim poteškoćama s kojima se susreću u suradnji s ostalim državama članicama.”;

8. Briše se Prilog III.

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 30. lipnja 2009.

Odstupajući od prvog podstavka, države članice do 31. prosinca 2010. donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s drugim stavkom točke 3. i članka 1., člankom 7. stavcima 1.a

i 3. i člankom 10. stavkom 1. Direktive 94/19/EZ, kako je izmijenjena ovom Direktivom.

Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnoga prava koje donose u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 11. ožujka 2009.

Za Europski parlament

Predsjednik

H.-G. PÖTTERING

Za Vijeće

Predsjednik

A. VONDRA